

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

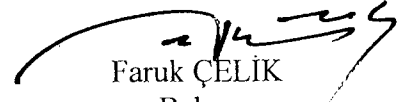
26-08-2013

Sayı : 76791929/610/738
Konu : Yazılı soru önergesi (7/24830)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.06.2013 tarih ve 24830 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın A. Levent TÜZEL tarafından verilen 7/24830 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (3 sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN A. LEVENT TÜZEL'İN 7/24830 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Bakanlığımız İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, iş sağlığı ve güvenliği konularında çalışma hayatını düzenleyen, mevzuat çalışmaları yapan ve mevzuatın uygulanmasını sağlayan, iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi konularında inceleme ve araştırma çalışmalarını planlayan ve uygulanmasını sağlayan bir birimdir.

Ayrıca yine Bakanlığın bağlı birimlerinden Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi; özel veya kamu sektöründe faaliyet gösteren işyerlerindeki çalışan, işveren veya yönetici personelin iş sağlığı ve güvenliği eğitim programlarını hazırlamakta, seminerler düzenlemekte ve bu konular ile ilgili araştırmalar yapmaktadır.

Diğer yandan, İş Teftiş Kurulu vasıtasıyla çalışma mevzuatının uygulanması devlet adına izlenmekte ve denetlenmektedir.

Bakanlığımız iş müfettişlerince 2011 yılında teftiş yapılan 15.902 iş yerinin 484' üne durdurma veya kapatma uygulamış, 2012 yılında 11.533 işyerinde teftiş yapılmış olup, 2013 yılında ise iş sağlığı ve güvenliği yönünden 25 haziran 2013 tarihi itibarıyla toplam 2.033 teftiş yapılmıştır.

Yaygın ve etkin denetim sağlamak, sektörlere ait özel riskleri belirlemek, ülke genelinde ve işyerine özgü politikaların oluşturulmasını sağlamak, öncelikli risklerin yer aldığı daha fazla işyeri ve çalışana ulaşabilmek amacıyla; geçmiş yıl/yıllara ait istatistikî veriler, ulusal politikalar ve ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak çalışma hayatının riskleri ve öncelikleri ile kaynaklar dikkate alınarak yıllık olarak hazırlanan programlı teftişler uygulanmaktadır.

İş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi, sağlıklı ve güvenli işyeri ortamının sağlanması çabalarını daha etkili hale getirebilmek için sosyal tarafların da etkin katılımını sağlayacak teftiş programları yürütülmektedir.

Teftiş politikamız ışığında müfettişin “teftiş eden ve yaptırım uygulayan” yönüne ilaveten “ rehberlik eden, bilgilendiren ve bilinçlendiren” yönü ön plana çıkarılmaya çalışılmıştır. Teftiş faaliyetlerinin hazırlık aşamasından itibaren işçiler, işverenler ve çalışma hayatının diğer sosyal tarafları ile işbirliği içine girilmekte, teftişin kapsamı, teftişin seyri, tespit edilen riskler, alınması gereken önlemlerle ilgili olarak teftişin her aşamasında bilgilendirme ve sorunları tartışma toplantıları yapılarak ortak çalışmalar yürütülmektedir.

2013 yılı ocak ve şubat aylarında, 30.06.2012 tarihinde yayımlanan ve 30.12.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun uygulanmasında yorum farklılıklarının yaşanmaması amacıyla hizmet içi eğitimler yapılarak yeni mevzuatın iş müfettişleri tarafından uygulama birliği içinde teftiş edilmesi sağlanmıştır. Programlı teftişlere 2013 mart ayı itibarıyla başlanılmıştır.

Bununla birlikte, incelemelerden oluşan program dışı teftişler 2013 yılı başından itibaren iş müfettişlerince yapılmaktadır.

Bakanlığımız iş müfettişlerince yapılan denetimlerde 2011 yılında toplam 484 işyerinde, hayati tehlike nedeniyle durdurma veya kapatma idari yaptırım uygulanmıştır.

Patlama yaşanan adrese taşınmadan önce başka bir adreste 27 işçi ile faaliyet gösteren işyerinde yapılan genel teftiş sonucu düzenlenen raporda, tespit edilen mevzuata aykırılıkların giderilmesi için süre verilmiş olup, yapılan kontrol teftiş sonucu düzenlenen raporda, tespit edilen mevzuata aykırılıkları gidermeyen işverenliğe 7.357,00 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Diğer yönden işyerinde yaşanan patlamadan sonra müfettişlerimiz tarafından yapılan incelemede, işyerindeki mevcut sistemlerin çalışmasından kaynaklanan bir patlama olmadığı anlaşılmıştır. Kaza, işyerinde mevcut sisteme daha önce hiç uygulanmamış bir sistemi işverenlik tarafından güvenlik tedbirleri alınmadan bir başka deyişle sistemin projesini

yapmadan (fizibilite raporu hazırlamadan) imalat sırasında eklenmesi sırasında yaşanmıştır. İşyerinde programlı teftiş kapsamında 10-20.05.2013 tarihleri arasında teftiş yapılmış ve rapor düzenlenmiştir. Teftiş sırasında tespit edilen 20 mevzuata aykırılıktan 15'i teftiş süreci içerisinde işverence giderilmiş, giderilemeyen 5 mevzuata aykırılık için toplam 4.312 TL idari para cezası istenilmiştir. İşyerinde yapılan teftişte işyerinin risk değerlendirmesi yapmış olduğu tespit edilmiştir.

İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelikte yapılan değişiklikle, üç yıllık mesleki tecrübe ve (C) veya (B) sınıfı iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip iş güvenliği uzmanlarının; sektörel düzenleme kapsamında kendi meslek dallarına uygun işlerin yapıldığı işyeriyle sınırlı olmak üzere, bütün tehlike sınıflarındaki işyerlerinde yedi yıl süreyle görevlendirebilecekleri hüküm altına alınmıştır. Bu düzenleme ile, iş güvenliği uzmanlarının kendi mesleklerine uygun faaliyet gösteren işyerlerinde görev almaları sağlanarak, iş kazası ve meslek hastalıklarıyla daha etkin mücadele edilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, 3 yıllık mesleki tecrübeye sahip iş güvenliği uzmanlarının kendi meslek dallarına uygun işlerin yapıldığı işyerleriyle sınırlı olmak üzere ve 7 yıl süreyle bütün tehlike sınıflarındaki işyerlerinde görevlendirilmelerine izin verilmiştir. Bu düzenlemenin kişinin mesleki tecrübesine ve işyeri deneyimine dayandırılması ve aynı zamanda o işyerindeki tehlike ve risklere aşina olması nedeniyle iş kazalarının önlenmesinde daha etkili olacaktır.

Yönetmelik değişikliğinde yapılan düzenleme ile iş güvenliği uzmanı açığı kapatılarak işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin aksamasının önüne geçilmesi, kendi mesleklerine uygun faaliyet gösteren işyerlerinde görev alan iş güvenliği uzmanlarıyla iş kazası ve meslek hastalıklarıyla daha etkin mücadele edilmesi ve çalışanların sağlık ve güvenliklerinin sağlanmasında iyileşme hedeflenmiştir.

Diğer yandan, 31.01.2013 tarihli ve 28545 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri yönetmeliğinde bir takım değişiklikler yapılarak, "ortak sağlık güvenlik birimleri"nin kuruldukları il ve sınır komşusu illerde hizmet sunmaya yetkili olması sağlanmıştır. Böylelikle OSGB bulunmayan illere de hizmet götürülerek İSG hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması amaçlanmıştır.

İşverenle çalışan arasındaki iş ilişkileri iş kanununda düzenlenmiştir. Ayrıca, 6331 İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 8'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının hak ve yetkileri, görevlerini yerine getirmeleri nedeniyle kısıtlanamaz. Bu kişiler, görevlerini mesleğin gerektirdiği etik ilkeler ve mesleki bağımsızlık içerisinde yürütür." hükmü ile işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının uğrayabilecekleri sebepsiz iş sözleşmesinin fesh edilmesine engel olmak için kanuni bir dayanak sağlanmıştır. Böylece işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının üstlendikleri görevleri yerine getirmeleri sebebiyle işverene karşı mesleki bakımdan korunmaları ve haklarında bir kısıtlama yapılamayacağı bu fıkra ile uluslararası sözleşmelere uygun olarak hüküm altına alınmıştır.

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili her türlü tedbirin alınması işverenin sorumluluğunda olup kanunda bu açıkça belirtilmektedir. İşverenler kamu veya özel hukuk kapsamında çalışanına karşı borç ve yükümlülüklerini yerine getirirken; işyerinde çalışan kişiler arasında veya kendisi uygun kriterlere ve yeterliliğe sahip değilse profesyonel destek almayı tercih edebilir.

6331 sayılı Kanunun "Teftiş, inceleme, araştırma, müfettişin yetki, yükümlülük ve sorumluluğu" başlıklı 24'üncü maddesinde kanun uyarınca yapılacak tüm uygulamaların doğruluğunun Bakanlık tarafından yani Devlet eliyle denetlenmesi ve uygunsuzluklara 26'ncı madde uyarınca idari yaptırımların uygulanması hüküm altına alınmıştır.

